

29 ie 2011Ajz Nr. 301

A V I Z

**la proiectul de lege privind protejarea
patrimoniului cultural național mobil**
(nr.1602 din 12.07.2011)

Direcția juridică a examinat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, proiectul de lege specificat în titlu și expune următoarele considerații.

Proiectul supus avizării a fost înaintat de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr.521 din 11.07.2011, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Referitor la conținutul propriu-zis al proiectului menționăm că, potrivit prevederii de la art.5 alin.(2) lit.b) din Legea privind actele legislative nr.780/2001, actul legislativ trebuie să fie întocmit conform tehnicii legislative și normelor limbii literare, iar potrivit prevederii de la lit.e) a art.19 din aceeași lege, terminologia utilizată în actul elaborat trebuie să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative. În proiectul supus avizării însă, atât în titlu, cât și în tot textul se operează cu termenul “patrimoniu cultural **național mobil**”, iar în art.2 din proiect se dă noțiunea termenului “patrimoniu cultural mobil”. La lit.e) a art.2 se operează cu termenul “persoană juridică **de drept privat**”, iar la lit.f) a aceluiași articol – cu “persoană juridică **privată**”. Pe când Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 la art.57 stabilește expres ca tip de persoană juridică “**persoană juridică de drept privat**”. Totodată, ansamblul de bunuri culturale și naturale, constituit de persoane fizice sau juridice de drept privat, este atribuit atât la colecție publică de bunuri culturale mobile, cât și la colecție privată de bunuri culturale mobile (lit. e) și f) din art.2 al proiectului).

În același articol la lit.i) se utilizează noțiunea “formă **electronică și scrisă**”, iar la lit.l) – “formă **scrisă și electronică**”. Tot la lit.l) a art.2 au fost omise persoanele juridice de drept privat, ceea ce duce la discordanță cu prevederea de la lit.f) a aceluiași articol și cu prevederea de la art.10 din proiect, în ceea ce ține de înregistrarea obligatorie a colecțiilor de bunuri culturale mobile ale persoanelor juridice de drept privat.

La art.3 sugerăm comasarea alin.(2) „Statul... asigură, în condițiile legii, protejarea bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural național mobil”

și (3) „Statul asigură, în conformitate cu legislația în vigoare, baza materială și mijloacele financiare necesare pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil”.

La art.6 urmează a fi delimitat regimul de proprietate asupra bunurilor culturale mobile. Din redacția propusă rezultă că bunurile culturale mobile pot fi **proprietate publică a asociațiilor obștești**, a cultelor religioase. Pe cînd, potrivit prevederii de la art.181 alin.(4) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, patrimoniul transmis asociației de către fondatori (asociați) este proprietatea ei. Iar conform art.27 alin.(2) din Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești, asociația obștească poate avea în proprietate orice bunuri cu excepția obiectelor care, conform legislației sau acordurilor internaționale, se pot afla numai în proprietatea statului.

La art.8 nu este clară prevederea de la alin.(12), potrivit căreia “autoritatea publică centrală sau locală va privatiza o persoană juridică cu capital public ori majoritar public”. La alin.(14) din același articol trimiterea la alineatul (11) este incorectă și urmează a se indica corect – “alineatul (12)”.

La art.9 alin.(4), sugerăm includerea și a executorilor judecătorești care, în conformitate cu prevederea de la art.7 lit.d) din Legea nr.113/2010 privind executorii judecătorești, au dreptul să solicite și să primească gratuit pe suport de hîrtie și în regim on-line din partea autorităților administrației publice centrale și locale, a instituțiilor (inclusiv financiare) și din partea altor organizații (indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare) deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare orice informație care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său și a locului aflării lor.

La art.11 alin.(1) cuvîntul “cerea” se va substitui cu cuvîntul “cererea”, iar prevederile de la lit.b) și c) ar putea fi comasate, deoarece “deteriorarea gravă” este o fază anterioară “distrugerii”.

La art.15 alin.(1) lit.f) apare deja noțiunea de “degradare gravă”, prin aceasta încălcîndu-se principiul uniformității terminologiei utilizate. La lit.i) apare o altă noțiune – “distrugere parțială” și nu este clară diferența dintre noțiunile “deteriorare gravă”, “degradare gravă” și “distrugere parțială”. La alin.(2) al aceluiași articol “instituțiile publice” sînt specificate ca “specializate și nespecializate”, iar la alin.(4) – doar “instituții publice” fără specificarea care din ele vor cădea sub incidența reglementării respective.

La art.17 alin.(4), sugerăm includerea și a organelor de urmărire penală care, potrivit art.144 alin.(1) din Codul de procedură penală nr.122/2003, de asemenea, ca și instanțele judecătorești, dispun efectuarea expertizelor.

La art.18 prevederea de la alin.(9) urmează a fi corelată cu cea de la alin.(8), care nu prevede “**certificat de export**”, ci doar “**ordin al ministrului culturii**”, precum și cu cele de la alin.(6) și (14), care prevăd “**autorizație de export**”. La alin.(13) din același articol se face trimitere la... “alin.(13) al prezentului articol”!?... Urmează a fi indicat alineatul la care se vrea făcută trimiterea.

La art.21 sugerăm excluderea din titlul articolului a cuvîntului “protejare”, deoarece conținutul articolului se referă doar la completare, conservare și restaurare.

De asemenea, nici titlul art.23 nu corespunde conținutului. Astfel, în titlu figurează "Autorități publice", pe când conținutul articolului se referă doar la atribuțiile Ministerului Culturii.

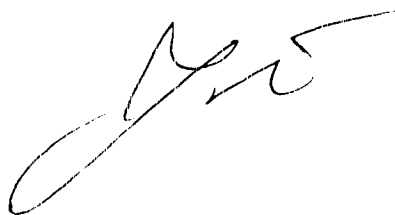
La art.24 alin.(1), sugerăm substituirea cuvântului "organism", care doar la figurat poate fi utilizat în sens de organizație, la modul direct semnificând corp viu, ființă, cu un alt cuvânt potrivit cazului.

La art.27 alin.(1), de asemenea urmează a fi substituit cuvântul "desemnează" după modelul alin.(2) și (3), căci nu poate "scoaterea ilegală" să desemneze "ieșirea unui bun cultural de pe teritoriul unui stat cu încălcarea legislației". Alin.(6) din același articol este unul declarativ fără a obliga la ceva, deoarece nu se specifică, care ar fi autoritățile competente care "vor lua toate măsurile necesare pentru a preveni orice tentativă de a ignora procedura...".

La art.30, considerăm că planul de acțiuni ale Ministerului Culturii este de prisos, deoarece Guvernul, potrivit art.1 din Legea nr.64/1990 cu privire la Guvern, exercită conducerea generală a administrației publice, iar Ministerul Culturii, conform art.24 din aceeași lege, face parte din structura administrației publice centrale. În acest sens ar fi suficient de completat alin.(2) cu sintagma "și va asigura elaborarea și aprobarea cadrului normativ pentru executarea prezentei legi", iar alin.(3) să fie exclus. De asemenea, semnul grafic ";" de la alin.(1) și (2) urmează a fi substituit cu semnul grafic ".".

Pe lângă cele menționate, proiectul necesită a fi supus și unei redactări ortografice.

Alte obiecții de ordin tehnico-legislativ nu sînt, reglementarea respectivă ținînd de atribuțiile Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție

Ex.: Iu.Cojocaru,
tel.: 461.